

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA I CEL UCHWALENIA USTAWY

Zasadniczym celem opracowania niniejszego projektu ustawy jest pilna potrzeba uproszczenia i usprawnienia procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji dotyczących obronności państwa, które biorąc pod uwagę aktualną sytuację geopolityczną, powinny być traktowane jako priorytet przez wszystkie organy administracji państwowej. Mając na uwadze istotne dla bezpieczeństwa państwa kwestie, które przynależą do właściwości ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w tym w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej – za uzasadnioną uznano także możliwość wykorzystania z projektowanych rozwiązań również do inwestycji z obszaru właściwości tego ministra, tj. dla kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego.

Projektowane regulacje będą ponadto obejmowały także spółki przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1663), bowiem konieczność wzmocnienia bezpieczeństwa Polski to także konieczność stworzenia efektywnego przemysłu obronnego na terenie kraju, który zagwarantuje dostawy sprzętu i amunicji. W obecnej sytuacji geopolitycznej istnieje pilna konieczność rozbudowy potencjału przemysłu obronnego RP.

Przyjęte w niniejszej ustawie rozwiązania obejmują w szczególności uregulowanie i ujednoczenie podstaw prawnych wynikających z obowiązujących przepisów oraz stworzenie odpowiednich, szczególnych ram prawno-organizacyjnych, dzięki którym możliwa będzie realizacja zadań inwestycyjnych dostosowujących infrastrukturę obronną i bezpieczeństwa państwa oraz przemysł obronny do potrzeb realizacji celu publicznego.

W tym miejscu warto przywołać przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm.), stanowiące, iż celem publicznym jest budowa i utrzymanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych dla obronności państwa. Tak więc realizacja inwestycji celu publicznego nie ogranicza się wyłącznie do przeprowadzenia procesu budowlanego, ale jest pojęciem szerszym i dotyczy właściwego utrzymania zarówno istniejących jak też nowopowstałych obiektów i urządzeń.

Wprowadzone niniejszym projektem regulacje uporządkowują również kwestie ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych (na etapie przygotowania i realizacji inwestycji strategicznych) oraz obiektów usytuowanych na terenach zamkniętych (już istniejących), a także określają dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów zamkniętych.

Ponadto, istotną kwestią jaką normuje ustawa jest problematyka nabywania nieruchomości na potrzeby realizacji strategicznych inwestycji dotyczących obronności państwa, szczegółowo przedstawiona w jednym z rozdziałów w zaproponowanym akcie prawnym.

Co więcej, sama konstrukcja projektu oparta jest w dużej mierze na rozwiązaniach funkcjonujących z powodzeniem w istniejących już przepisach, między innymi w:

- 1) ustawie z dnia 10 kwietnia 2003 r. *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 311);
- 2) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (Dz.U. 2009 nr 84 poz. 700);

- 3) ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 274);
- 4) ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199);
- 5) ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1464);
- 6) ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 545 i 834).

Przepisy przedmiotowej ustawy dedykowane są:

- 1) jednostkom organizacyjnym podległym Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanym;
- 2) jednostkom organizacyjnym podległym ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanym, a także urzędom lub jednostkom organizacyjnym podległym tym organom;
- 3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 4) spółkom przemysłowego potencjału obronnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) wykonawcom wskazanym w programie „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód” – dedykowanym do realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa.

Należy wskazać, że inwestycje realizowane na podstawie projektowanych przepisów będą realizowane wyłącznie na terenach zamkniętych.

Jednakże, ze względu na specyfikę podmiotów, wprowadzono ograniczenie dotyczące stosowania przepisów ustawy przez Agencję Mienia Wojskowego oraz instytucję gospodarki budżetowej tj. Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Są to jednostki nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, które w oparciu o przyjęte założenia będą realizowały jedynie inwestycje kluczowe dla potrzeb obronności państwa, zgodnie z przepisami rozdziału 3 ustawy.

Istotnym elementem określającym zakres stosowania przedmiotowej ustawy jest wyłączenie spod regulacji obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej tj. obszarów morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego, strefy przyległej oraz wyłącznej strefy ekonomicznej, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1125). Niemniej jednak, ustawa obejmuje obszary portów i przystani morskich oraz pasa nadbrzeżnego, o których mowa w ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Należy podkreślić, że określone w ustawie zasady przygotowania i realizacji inwestycji mają charakter szczególny względem ogólnie obowiązujących zasad przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych, które są stosunkowo skomplikowane, zbiurokratyzowane i czasochłonne oraz względem ogólnych zasad procedury administracyjnej i sądowo-administracyjnej. Specyfika zasad ustalonych w specustawie przejawia się przede wszystkim w odstępstwach od wspomnianych wyżej zasad ogólnych, co ma w założeniu ułatwić, uprościć i przyspieszyć daną inwestycję, a przy tym dla realizacji inwestycji stanowiących przedmiot danej specustawy niezbędne jest uzyskanie od właściwego organu specjalnej decyzji administracyjnej ustalającej lokalizację danej inwestycji lub zezwalającej na nią. Decyzja ta ma charakter

kompleksowy, rozstrzygający kilka spraw administracyjnych, które zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi inwestycji budowlanych musiałyby być rozstrzygane odrębnymi decyzjami. Ponadto przedmiotowa specustawa podobnie jak inne specustawy inwestycyjne zawierają szczególne rozwiązania dotyczące zawiadomień i doręczeń w postępowaniu administracyjnym oraz szczególne zasady administracyjnej i sądowej kontroli decyzji administracyjnych wydawanych na ich podstawie.

Ideą uchwalania specustawy jest tak ważne dla całego społeczeństwa wzmocnienie potrzeb obronnych państwa polskiego oraz zabezpieczenie terytorium Polski przed obcą agresją wojskową, w tym także poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej mogącej pełnić rolę odstrasżającą potencjalnego agresora.

II. OPIS PRZYJĘTYCH W NINIEJSZEJ USTAWIE ROZWIĄZAŃ

Konstrukcja projektu ustawy została podzielona na pięć obszarów tematycznych.

1. Przepisy ogólne

Rozdział 1 ustawy określa ogólne podstawy formalno-prawne w zakresie:

- przygotowania i realizacji strategicznych i kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa,
- nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych w zakresie potrzeb obronności państwa,
- ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz
- uwzględniania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez obiekty i instalacje zlokalizowane na terenach zamkniętych, a także inne organy właściwe w sprawie.

W artykule 1 uwzględniono, m.in. słownik pojęć przytaczanych w ustawie, takich jak m.in.: inwestor, strategiczna inwestycja w zakresie potrzeb obronności państwa, inwestycje kluczowe czy strefa ochronna terenu zamkniętego.

Artykuł 2 niniejszej ustawy podkreśla obowiązek postrzegania strategicznej oraz kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa jako celu publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami*. Przyjęcie powyższej podstawy prawnej jako punktu odniesienia przesądza jednocześnie o możliwości nabywania nieruchomości na cele realizacji tych inwestycji, opisanych szczegółowo w rozdziale 4. Zaznaczono również, że strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa realizują istotny interes bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 12 ust. 1 pkt. 1 lit b oraz art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. — *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), co daje możliwość inwestorowi na dokonanie wyboru procedury na wyłonienie wykonawcy prac projektowych oraz robót budowlanych, co w konsekwencji ma istotny wpływ na czas realizacji inwestycji w celu osiągnięcia wymaganych zdolności obronnych.

Ze względu na szczególne okoliczności i charakter strategicznej oraz kluczowej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zdecydowano, o niestosowaniu przepisów działu III i V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz przepisów działu IX ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne*. Projektowana ustawa nakłada na właściwych dyrektorów parków narodowych, dyrektorów regionalnego zarządu gospodarki wodnej, regionalnego dyrektora ochrony środowiska, regionalnej dyrekcji lasów państwowych szczególne obowiązki mające zapewnić właściwą realizację wymogów środowiskowych w trakcie

realizacji niniejszych inwestycji.

W artykule 3 natomiast, wskazano unormowania prawne w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu na granicy terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w przypadku terenów, na których inwestorzy przygotowują i realizują, na potrzeby budowania przemysłowego potencjału obronnego, kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa). Wzrost liczebności żołnierzy, wprowadzanie nowego sprzętu oraz aktualna sytuacja geopolityczna powoduje, że aktualnie Siły Zbrojne RP, a także przedsiębiorcy prowadzący działalność w sektorze obronnym, realizując swoje zadania stają przed trudnymi problemami, często niemożliwymi do rozwiązania, mimo wydatkowania olbrzymich kwot na urządzenia ochrony przed hałasem. Możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zamkniętych oraz skutków ich funkcjonowania, tj. w strefie oddziaływania akustycznego sprawia, że nawet budowa wielu kosztownych ekranów akustycznych o najwyższych parametrach technicznych nie jest w stanie zapewnić dotrzymania obowiązujących norm hałasu i prowadzi do ustawicznych protestów. Niezależnie od kosztu takich inwestycji, niejednokrotnie brak jest możliwości technicznych posadowienia ekranów akustycznych o parametrach, które zapewniałyby możliwość dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu. Należy nadmienić, że kwestie ochrony przed hałasem realizowane będą m.in. przez sporządzanie co 5 lat strategicznych map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2021 r. – Prawo ochrony środowiska. Zatem działania o charakterze długoterminowej polityki będą systematycznie realizowane. Podkreślić również należy, że Wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczące hałasu środowiskowego w regionie europejskim (Environmental Noise Guidelines for the European Region - <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>) nie zawiera rekomendacji do sposobu postępowania w przypadku hałasu generowanego przez działania militarne, pozostawiając tę sprawę do rozwiązania w przepisach krajowych poszczególnych państw członkowskich UE.

2. Postępowanie w przypadku realizacji strategicznych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

W rozdziale 2 ustawy przedstawiono szczegółowo specyfikę oraz regulacje przygotowania i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie obronności państwa.

Inwestycje strategiczne, mając jednocześnie na uwadze przytoczoną definicję w rozdziale 1, dedykowane będą budowaniu infrastruktury wojskowej w nowych lokalizacjach, jak również rozbudowie istniejącej już infrastruktury, tam, gdzie może zachodzić konieczność pozyskania nieruchomości, w tym wywłaszczeń na potrzeby realizacji inwestycji.

Ważnym elementem przeprowadzenia inwestycji strategicznej będzie jej rzetelne i właściwe przygotowanie. W przypadku budowania infrastruktury wojskowej w nowej lokalizacji, wybór lokalizacji będzie odbywał się wariantowo we wskazanym obszarze operacyjnym. W pierwszej kolejności będą uwzględniane nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa oraz z zasobu jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku konieczności pozyskania nieruchomości będących własnością prywatną, nabywane one będą na potrzeby inwestycji przed złożeniem wniosku w ramach dobrowolnych umów, a w przypadku braku takiej możliwości zostaną one wywłaszczone za odpowiednim odszkodowaniem. Teren objęty strategiczną inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa, w ramach jej przygotowania, będzie ujęty w decyzji Ministra Obrony Narodowej w sprawie ustalenia terenów zamkniętych resortu obrony narodowej.

Inwestor, wyznaczony do realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb

obronności państwa będzie zobligowany do przygotowania i złożenia do właściwego miejscowo wojewody wniosku o wydanie decyzji zezwalającej na realizacją strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Koniecznym i niezbędnym elementem każdego wniosku realizowanego w przedmiotowej procedurze będzie przede wszystkim potwierdzenie Ministra Obrony Narodowej wydane w formie pisemnej o uznaniu zadania inwestycyjnego jako strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa. Inwestor dokument ten będzie dołączał do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa. Mechanizm ten ma na celu wskazywanie inwestorom, które zadania inwestycyjne będą realizowane we wskazanym trybie, aby uniknąć dobrowolności w procesie ich kwalifikacji przez inwestorów.

Decyzję o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa (DRSI) wydawał będzie wojewoda w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku przez inwestora.

Od DRSI stronie służyć będzie odwołanie do organu wyższego stopnia, którym jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa rozpatrywane będzie w terminie 30 dni, a skarga do sądu administracyjnego w terminie 2 miesięcy. W postępowaniu przed organem odwoławczym oraz przed sądem administracyjnym nie przewiduje się możliwości uchylenia decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie obronności państwa w całości ani stwierdzenie jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część tej decyzji.

DRSI zawiera podstawowe ustalenia i informacje w zakresie:

- 1) określenia granic terenu objętego inwestycją w zakresie potrzeb obronności państwa,
- 2) potrzeby ustanowienia strefy ochronnej – jeżeli taka zachodzi, jak również
- 3) ewentualnych wymagań dotyczących ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich.

Ponadto, decyzja ta regulować będzie kwestie ewentualnego podziału nieruchomości, zatwierdzać projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany, jak również wywierać skutki prawnorzeczowe wobec nieruchomości w niej wskazanych (zarówno w zakresie wywłaszczenia jak i ustanowienia ograniczeń w sposobie korzystania z nieruchomości).

Przed złożeniem wniosku o wydanie DRSI inwestor pozyskiwać będzie opinie właściwych organów i podmiotów, zastępujące wymagane w zwykłym trybie rozstrzygnięcia (decyzje, zezwolenia, uzgodnienia), umożliwiające realizację robót budowlanych. Strategiczne inwestycje realizowane w ramach potrzeb obronności państwa są zwolnione z obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz zgody wodnoprawnej. Uwarunkowania dotyczące tych obszarów określone będą w zawartych opiniach, które poddawane będą analizie zarówno przed złożeniem wniosku jak i przy wydawaniu decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa.

Do realizacji strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa zastosowania mają przepisy ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.), dalej jako „PB”, z wyjątkiem art. 55 dotyczącego uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Wyłącznie art. 55 ust. 1 i 2 nie oznacza, że całość PB przestaje obowiązywać – inne przepisy dotyczące projektowania, realizacji budowy oraz zapewnienia jej zgodności z przepisami techniczno-budowlanymi pozostają w mocy.

Do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę którego wydana była decyzja DRSI,

można przystąpić po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy zgodnie z art. 54 ustawy PB. Ponadto, do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego inwestor realizujący strategiczną inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa jest obowiązany dołączyć: dziennik budowy, projekt techniczny, wymagane oświadczenie kierownika budowy, protokoły badań i sprawdzeń oraz pozostałe dokumenty, o których mowa w art. 57 PB, tak więc realizacja strategicznej inwestycji na mocy regulacji ujętych w przedmiotowej ustawie nie zwalnia z obowiązku przestrzegania obowiązującego prawa budowlanego w tym zakresie a jedynie ma na celu uproszczenie procesu oddania obiektu budowlanego do użytkowania, co jest istotne w sytuacjach gdy charakter inwestycji wymaga przyspieszenia procedur lub uproszczenia wymagań administracyjnych.

DRSI, oprócz zezwolenia na realizację robót budowlanych, wywoływać będzie szereg skutków prawnych, między innymi będzie podstawą do dokonywania wpisów w księdze wieczystej oraz w rejestrze ewidencji gruntów i budynków.

Ostatecznie sformalizowana decyzja doręczana będzie wnioskodawcy oraz organom opiniującym wysyłając zawiadomienie na adres siedziby, a pozostałe strony otrzymają zawiadomienie o wydaniu DRSI, w drodze obwieszczenia (w odpowiednim urzędzie/gminie), w formie publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej, bądź przez przesłanie informacji na adres określony w rejestrze ewidencji gruntów i budynków. Z dniem doręczenia zawiadomienia o zezwoleniu na realizację inwestycji strategicznej, wszczynane będzie postępowanie w sprawie ustalenia odszkodowania z tytułu wyłączenia nieruchomości, co stanowi uproszczenie i przyspieszenie realizacji inwestycji, jak również przyspiesza procedurę określenia i przyznania odszkodowania.

Co istotne, w kontekście wprowadzonych niniejszym projektem ustawy regulacji prawnych, znaczącym uproszczeniem realizacji inwestycji strategicznej jest wyłączenie gruntów rolnych i leśnych objętych DRSI z przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych. W przypadku gruntów leśnych, obowiązek dokonania nieodpłatnej wycinki drzew i krzewów oraz ich uprzętnięcia będzie spoczywał na PGL „Lasy Państwowe”.

Proponowane przez resort obrony narodowej zmiany do ustawy – Prawo ochrony przyrody mają zapewnić terminowe oraz prawidłowe przygotowanie i realizację inwestycji, dedykowanych dla potrzeb operacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz wojsk sojuszniczych, rozmieszczanych na terytorium RP, w ramach podjętych decyzji na „Szczycie NATO w Warszawie” o wzmocnieniu wschodniej flanki NATO oraz realizacji celów Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód.

Proponowane zmiany dotyczą ustawowego zwolnienia:

- 1) jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej,
- 2) jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz organów mu podległych, jak również urzędów i jednostek podległych tym organom,
- 3) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
- 4) spółek przemysłowego potencjału obronnego oraz
- 5) inwestorów wskazanych w ramach „Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód” do realizacji kluczowych inwestycji w ramach potrzeb obronności państwa

– z obowiązku ponoszenia opłat (kosztów) za usunięcie drzewa lub krzewu. W ocenie resortu obrony narodowej budżet przeznaczony na obronność państwa w całości powinien być wydatkowany na budowanie zdolności obronnych bez ponoszenia

dotatkowych kosztów administracyjnych, leżących po stronie samorządów.

Usunięcie drzew i krzewów jest związane z utrzymaniem infrastruktury wojskowej na terenach zamkniętych w zakresie bezpieczeństwa eksploatacji nieruchomości i ochrony zdrowia i życia ludzkiego, a nie w wyniku prowadzonego procesu inwestycyjnego. Strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa, podlegające zwolnieniu z opłat za wycinkę drzew, będą stanowić niewielki procent zmniejszenia wpływu do budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Oszacowanie utraconego dochodu jednostek samorządu terytorialnego w związku z usuwaniem drzew i krzewów w ramach przepisów ustawy o ochronie przyrody jest utrudnione, wręcz niemożliwe.

W przypadku, gdy DRSI dotyczy nieruchomości pozostających w zarządzie PGL „Lasy Państwowe”, grunty te, z mocy prawa, przejdą nieodpłatnie w trwały zarząd jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego albo Służby Wywiadu Wojskowego, a w przypadku, gdy inwestorem jest jednostka nadzorowana przez Ministra Obrony Narodowej, na własność tej jednostki. Przyjęta formuła znacząco skróci procedurę przejęcia nieruchomości Skarbu Państwa z zasobu Lasów Państwowych na cele inwestycji strategicznej, bez konieczności pozyskiwania decyzji o wyłączeniu gruntu z produkcji leśnej oraz decyzji o przejęciu nieruchomości w zarząd wojska.

Przewiduje się także, iż właściwy wojewoda, w uzasadnionych przypadkach, na wniosek inwestora, będzie mógł nadawać DRSI rygor natychmiastowej wykonalności.

Z przedstawioną w powyższym rozdziale specyfiką przygotowania i postępowania z inwestycjami strategicznymi, połączone są integralnie zapisy rozdziału 4 niniejszej ustawy, w którym zawarto regulacje dotyczące pozyskiwania praw do nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych i ustalenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania.

Przed wszystkim, uregulowania przedłożonej ustawy tworzą warunki do nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji inwestycji strategicznych w drodze dobrowolnych umów.

Natomiast w przypadku, kiedy w toku procesu przygotowania inwestycji strategicznych nie dojdzie do porozumienia z dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, przewiduje się przyjęcie następujących rozwiązań:

- 1) nabycie nieruchomości w drodze wywłaszczenia na rzecz Skarbu Państwa (bądź na własność jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej), lub,
- 2) ustanowienie na przedmiotowej nieruchomości ograniczeń w sposobie korzystania z niej.

Przy czym, należy podkreślić, że ustawa w swoim założeniu dotyczącym prowadzonej strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa nie przewiduje nabywania nieruchomości w postaci lokali mieszkalnych celem dokonania ich zamiany na nieruchomości położone w obszarze inwestycji lub wydzielenia ich z tych obszarów.

Podstawowy skutek materialnoprawny DRSI w zakresie przewłaszczenia nieruchomości zawiera przepis wskazujący, że nieruchomości wskazane w treści decyzji stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa lub własnością jednostki organizacyjnej nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej. Należy przez to rozumieć, że dzień wywłaszczenia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa to dzień, w którym DRSI stała się ostateczna.

Rozdział 4 szczegółowo reguluje również kwestie formalno-prawne nabycia nieruchomości w drodze wywłaszczenia, takie jak obowiązek wydania nieruchomości, opróżnienia lokali i innych pomieszczeń oraz uprawnienie do faktycznego objęcia

nieruchomości w posiadanie inwestora, w terminie wynoszącym 120 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji.

Ponadto projekt odnosi się do kwestii odszkodowań z tytułu wywłaszczenia nieruchomości oraz przysługujących właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu praw z tego tytułu. Decyzję ustalającą wysokość odszkodowania za wywłączoną nieruchomość wydawać będzie wojewoda w terminie 30 dni od dnia, w którym DRSI stała się ostateczna. Strona niezadowolona z przyznanego odszkodowania może w terminie 30 dni od dnia doręczenia jej decyzji wnieść powództwo do sądu powszechnego. Wystąpienie na drogę sądową nie wstrzymuje wykonania decyzji odszkodowawczej.

Wysokość odszkodowania może być powiększona o kwotę w wysokości 250% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego na dzień w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna, (w przypadku, gdy wywłaszczenie dotyczyć będzie nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny) lub o 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego (w przypadku wydania nieruchomości w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu DRSI).

W przypadku, gdy na wywłaszczanej nieruchomości lub prawie użytkowania wieczystego tej nieruchomości są ustanowione inne prawa rzeczowe, odszkodowanie pomniejsza się o kwotę równą wartości tych praw. Suma wysokości odszkodowania przysługującego dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu i wysokości odszkodowania z tytułu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych na tej nieruchomości lub na prawie użytkowania wieczystego, z wyłączeniem tych powiększeń, nie może przekroczyć wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

Do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania uwzględnia się sporządzone przez inwestora operaty szacunkowe, które przekazywane są do właściwego miejscowo wojewody w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa stała się ostateczna lub otrzymała rygor natychmiastowej wykonalności. Inwestor zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z zastrzeżeniem, że po zakończeniu strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, prowadzonej przez inwestora będącego jednostką organizacyjną podległą, do wypłaty odszkodowania obowiązana jest właściwa terytorialnie jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej, która z mocy prawa objęła trwały zarząd nad nieruchomością Skarbu Państwa.

Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania, w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W ustawie wprowadzono również przepisy odnoszące się do sposobu uwzględnienia hipotek ustanowionych na wywłaszczonych nieruchomościach. Przyjęte rozwiązanie jest tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw.

3. Inwestycje kluczowe realizowane na terenach zamkniętych w „uproszczonym trybie”.

Rozdział 3 projektu ustawy odnosi się do specyfiki oraz przyjętej procedury przygotowania i realizacji inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa, planowanych do realizacji wyłącznie na terenach zamkniętych.

Istotnym elementem podkreślającym specyfikę inwestycji kluczowych, jest możliwość ich realizacji wyłącznie na istniejących terenach zamkniętych, bez możliwości ustanawiania strefy ochronnej poza tym terenem.

Ponadto, przedstawione w tym rozdziale regulacje wskazują, że Minister Obrony

Narodowej, w formie decyzji niejawniej, określi wykaz inwestycji kluczowych, oraz inwestycji realizowanych w ramach programu „Narodowy Program Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód” wraz z przypisanymi do nich inwestorami, natomiast wykaz inwestycji kluczowych w zakresie dotyczącym potrzeb bezpieczeństwa publicznego Minister Obrony Narodowej będzie określał na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Niejawne wyciągi z przedmiotowego wykazu przekazane zostaną do właściwych miejscowo: wojewodów, inspektorów nadzoru budowlanego oraz regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, aby właściwe organy terenowe miały wiedzę w zakresie planowanych i realizowanych inwestycji na terenach zamkniętych zlokalizowanych w obrębie swojego województwa.

Szczególny tryb realizacji inwestycji kluczowych, ujętych w wykazie określonym przez Ministra Obrony Narodowej, w zakresie obronności państwa, ma na celu sprostanie potrzebom inwestycyjnym na istniejących terenach zamkniętych resortu obrony narodowej, w związku z potrzebami związanymi z sukcesywnym zwiększaniem liczebności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wdrażaniem nowej techniki wojskowej.

Natomiast, samą procedurę realizacji inwestycji kluczowej inicjuje złożenie odpowiedniego zawiadomienia przez (wskazanego w wykazie) inwestora, do właściwego miejscowo: wojewody oraz wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego. W przypadku realizacji inwestycji kluczowej na terenach leśnych, zawiadomienie składa się również do regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych. W zawiadomieniu określa się między innymi: granice terenu objętego inwestycją kluczową, zmiany w istniejącej infrastrukturze zagospodarowania terenu, rodzaj i sposób wykonania robót budowlanych oraz charakterystyczne parametry obiektu budowlanego. Złożenie zawiadomienia stanowić będzie podstawę do rozpoczęcia robót.

Realizacja inwestycji kluczowych w zakresie potrzeb obronności państwa odbywać się będzie bez standardowych procedur administracyjnych ujętych art. 28-31. 54 i 55 ustawy PB tak więc rezygnuje się z formalności związanych z uzyskaniem pozwolenia na budowę, zgłoszenia oraz procedur odbioru obiektu budowlanego. Takie działanie jest uzasadnione jedynie w sytuacjach wymagających szybkiej realizacji inwestycji, które wiążą się z koniecznością zapewnienia innych mechanizmów kontroli tak aby zagwarantować bezpieczeństwo i zgodność z normami budowlanymi. Zgodnie z powyższym przy realizacji inwestycji kluczowych wymagane jest m.in.: sporządzenie projektu budowlanego zawierającego szczegółowe rozwiązania techniczne i technologiczne, zapewnienie udziału kierownika budowy oraz prowadzenie przez niego dziennika budowy. Dane kierownika należy podać przy składaniu zawiadomienia i oświadczenia o przyjęciu obowiązków do właściwego wojewódzkiego organu nadzoru budowlanego tj. wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego. Prowadzenie dziennika budowy zapewni ewidencję całego przebiegu robót budowlanych, łącznie z rejestracją informacji o podejmowanych decyzjach oraz innych istotnych zdarzeniach związanych z realizacją kluczowych inwestycji. Dokumentowanie zgodności z przepisami i projektem budowlanym ma na celu zapewnienie właściwego nadzoru wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego nad prawidłowością przebiegu procesu budowlanego.

Realizacja inwestycji kluczowych odbywać się będzie z uwzględnieniem, w możliwie największym stopniu, zasad ochrony środowiska naturalnego Rzeczypospolitej Polskiej oraz bezpieczeństwa i zdrowia ludzkiego.

Ponadto, znaczącym uproszczeniem oraz usprawnieniem procesu realizacji inwestycji kluczowej na terenach zamkniętych, jest przyjęta możliwość nieuzyskiwania decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o pozwoleniu na budowę.

Do zakończeniu robót budowlanych realizowanych w trybie inwestycji kluczowych można będzie przystąpić po zawiadomieniu przez inwestora właściwego miejscowo wojewodę oraz właściwego miejscowo wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego o przystąpieniu do użytkowania.

Istotnym elementem ustawy jest możliwość włączenia do inwestycji kluczowych przedsięwzięć i zamierzeń budowlanych wynikających z „Narodowego Programu Odstraszenia i Obrony - Tarcza Wschód”.

4. Strefy ochronne

W rozdziale 5 ustawy zawarto regulacje dotyczące ujednoczenia procedur ustanawiania stref ochronnych terenów zamkniętych. Projekt ustawy kompleksowo reguluje możliwość ustanawiania stref ochronnych na istniejących terenach zamkniętych, jak również na terenach nabywanych w ramach realizacji inwestycji strategicznej.

Projekt umożliwia także przyznanie właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, na której została ustanowiona strefa ochronna, odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienie tej nieruchomości lub jej części. Powyższe uprawnienia są realizowane, jeśli zażąda tego właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Organem właściwym w przedmiotowym zakresie jest wojewoda, który na wniosek właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji lub inwestora realizującego strategiczną inwestycję w zakresie potrzeb obronności państwa, w drodze aktu prawa miejscowego, będzie ustanawiać strefę ochronną terenu zamkniętego, ustalonego przez Ministra Obrony Narodowej, wskazując granice tej strefy oraz zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu lub korzystaniu z terenów, obowiązujące na jej obszarze. Kwestia wydawania aktów prawa miejscowego należy do kompetencji wojewodów, natomiast kwestia określenia zakazów i ograniczeń, ujętych we wniosku, określa właściwy miejscowo szef Wojskowego Centrum Rekrutacji. Ustanowienie strefy ochronnej będzie możliwe na podstawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację strategicznej inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, o ile zawarto w nim informacje niezbędne do ustanowienia strefy ochronnej terenu zamkniętego.

Projekt aktu prawa miejscowego przed jego wydaniem wojewoda przedkłada do zaopiniowania wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), właściwemu ze względu na obszar, na którym planuje się ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, określając termin przedstawienia opinii nie dłuższy niż 14 dni od dnia wystąpienia o zaopiniowanie.

Wojewoda przekazuje stronom postępowania informację o ogłoszeniu aktu prawa miejscowego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Istotnym elementem porządkującym stan prawny na obszarze objętym wnioskiem, prowadzonych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) postępowań, dotyczących ustalenia i zmiany zagospodarowania terenu jest odmowa wszczęcia lub zawiesza postępowań do czasu ustanowienia, w drodze aktu prawa miejscowego strefy ochronnej terenu zamkniętego. Jednocześnie wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy właściwemu wojewodzie niezrealizowane dotąd wnioski dotyczące ustalenia strefy ochronnej terenu zamkniętego. Wnioski otrzymane od organu wojskowego, czyli właściwego miejscowo szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji będą przekazywane do właściwego miejscowo wojewody celem dalszej realizacji w trybie przedmiotowej specustawy.

Przyjęte rozwiązania wynikają z obowiązujących przepisów w zakresie zagospodarowania przestrzennego oraz są tożsame z rozwiązaniami zaproponowanymi na gruncie innych specustaw, za wyjątkiem wprowadzenia do projektowanej ustawy możliwości ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych ustalonych przez

Ministra Obrony Narodowej – jako przepis szczególny. Ustalony tryb w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dotyczący zgłaszania wniosków w zakresie potrzeb obronnych do dokumentów planistycznych pozostaje bez zmian. Ustalone strefy ochronne w dokumentach planistycznych, w trybie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, są obowiązujące.

5. Narodowy Program Gotowości Zbrojeniowej Państwa

W projektowanej ustawie ujęto także podstawę prawną dla uchwalenia przez Radę Ministrów Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa wraz z określeniem:

- 1) lat, na jakie jest on przyjmowany;
- 2) celów zakładanych do osiągnięcia oraz terminów ich zrealizowania;
- 3) kosztów związanych z jego realizacją.

Projektowana ustawa upoważnia także Ministra Obrony Narodowej do zawierania porozumień ze spółkami przemysłowego potencjału obronnego w celu realizacji Narodowego Programu Gotowości Zbrojeniowej Państwa.

6. Hałas

Poziomy dopuszczalnego hałasu w środowisku od terenów zamkniętych resortu obrony narodowej, przedstawione zostały w załączniku do ustawy.

Wartości zostały przyjęte na poziomie tożsamym jak dla dróg i kolei, określonym w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Przyjęte rozwiązanie ma na celu przede wszystkim odtworzenie i zwiększenie zdolności szkoleniowych na obiektach wojskowych.

Obecne dopuszczalne poziomy hałasu, mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, powodują ograniczenia we właściwym szkoleniu i funkcjonowaniu wojsk, np. w działaniu: strzelnic wojskowych, ośrodków szkolenia inżynieryjno-saperskiego, rzutni granatów bojowych czy ośrodków szkolenia taktyczno-ogniowego. Niezależnie od kosztu inwestycji mających na celu ograniczenie emisji hałasu, niejednokrotnie brak jest możliwości technicznych, które zapewniałyby dotrzymanie obecnych dopuszczalnych poziomów hałasu. Dodatkowo należy wspomnieć, że obecna sytuacja geopolityczna niewątpliwie powoduje konieczność zintensyfikowania szkolenia wojsk.

Jednocześnie należy podkreślić, że art. 2 ust. 2 *dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku* (Dz. U. UE. L. z 2002 r., Nr 189, str. 12) implementowanej m.in. przez ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, stanowi, że dyrektywa ta nie ma zastosowania do hałasu powodowanego działaniami wojskowymi na terenach wojskowych. Podwyższenie obecnie dopuszczalnych poziomów hałasu dla źródeł hałasu znajdujących się na terenach zamkniętych, umożliwi pełne ich wykorzystanie.

Spółki przemysłu obronnego umieszczone na terenach zamkniętych mierzą się z podobnym problemem poziomów hałasu, co podmioty wojskowe, zatem w celu umożliwienia im bardziej efektywnego działania, należałoby je również uwzględnić w proponowanym załączniku do ustawy.

Przepisy zmieniające

Projektowana ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych oraz o zmianie innych ustaw wprowadza również zmiany w dotychczasowych przepisach:

1) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, 834 i 1222):

- a) polegające na zwolnieniu z obowiązku stosowania przepisu ust. 5 w art. 62a dla obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz stanowiących strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa, jak też kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb bezpieczeństwa publicznego, o których mowa w ustawie. Z przepisu ust. 5 wynika, że protokoły ze wszystkich kontroli okresowych przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) sporządza się w formie dokumentu elektronicznego, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego obsługującego centralną ewidencję emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), zwanego „systemem CEEB”.

Przepisy ustawy PB nie wyłączają obowiązku sporządzania ww. protokołów w systemie CEEB odnośnie kontroli przeprowadzanych w obiektach budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz w obiektach budowlanych stanowiących strategiczne inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa lub inwestycje kluczowe w rozumieniu projektowanej ustawy. Taka sytuacja wydaje się niepożądana z uwagi na kwestie bezpieczeństwa państwa.

Wydaje się bowiem, że – ze względu na szczególny charakter tych obiektów i potrzebę ochrony informacji o infrastrukturze krytycznej związanej z obronnością państwa – w przypadku obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej oraz obiektów budowlanych stanowiących strategiczne i kluczowe inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa, protokoły z kontroli przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) nie powinny być sporządzane w formie dokumentu elektronicznego z wykorzystaniem systemu CEEB. Takie protokoły powinny być sporządzane w postaci papierowej i przechowywane razem z prowadzoną dla tych obiektów papierową książką obiektu budowlanego.

- b) rozszerzenie katalogu inwestycji budowlanych niewymagających decyzji o pozwoleniu na budowę, ani zgłoszenia, zgodnie z art. 29 ust. 2 i ust. 4 ustawy PB. Zmodyfikowano brzmienie pkt 24 i 29 w art. 29 w ust. 2 ustawy PB dotyczących tzw. inwestycji wojskowych (obronnościowych), takich jak np.: poligonowe obiekty budowlane, budowle fortyfikacyjne i ochronne lokalizowanych na terenach zamkniętych. Obecne uwarunkowania geopolityczne wymuszają podjęcie pilnych działań mających na celu przygotowanie przejściowej infrastruktury dla potrzeb przyjęcia i zabezpieczenia w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej nowej techniki wojskowej do czasu wybudowania infrastruktury docelowej. Zwiększona zostanie również możliwość budowy umocnień, fortyfikacji i przeszkód terenowych nie tylko w zakresie przygotowania obozowisk polowych i pozoracji pola walki, jak dotychczas. Wobec powyższego oraz mając na uwadze realizację zapisów Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Narodowego Programu Odstraszenia i Obrony – Tarcza Wschód, w której określono zbiór wykonawców Programu składający się, oprócz Ministra Obrony Narodowej, z szeregu „ministrów właściwych do ...”, proponuje się aby w przypadku infrastruktury obronnej obiekty takie mogły być przygotowywane na wszystkich terenach zamkniętych, nie zaś jak dotychczas tylko terenach zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej, z wyłączeniem jednak terenów zamkniętych przez które przebiegają linie kolejowe.

W art. 29 w ust. 4 ustawy PB dotyczącym robót budowlanych dla których nie wymagana jest decyzja o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia zmodyfikowano

brzmienie pkt 4 obejmując nim nie tylko utwardzenie powierzchni gruntu na działkach budowlanych, ale również na terenach zamkniętych. Powyższa zmiana pozwoli na przygotowanie terenu do prowadzenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 29 ustawy PB w tożsamej procedurze, czyli bez wymogu uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia. Zaproponowane regulacje przyczynią się do usprawnienia procesu budowlanego poprzez zminimalizowanie czasu wymaganego na przygotowanie omówionych wyżej inwestycji oraz odgrywają istotną rolę dla przygotowanie infrastruktury obronnej RP do przeciwdziałania zagrożeniom na wschodniej flance NATO.

W przypadku wprowadzania ww. zmian dotyczących rozszerzenia katalogu inwestycji budowlanych niewymagających decyzji o pozwoleniu na budowę, ani zgłoszenia, zgodnie z art. 29 ust. 2 i ust. 4 ustawy PB. proponuje się usunięcie tożsamych zapisów w procedowanej zmianie ustawy PB.

- 2) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm.) polegającej na rozszerzeniu katalogu art. 37 ust. 2 dotyczącego bezprzetargowego zbywania nieruchomości na rzecz inwestora realizującego strategiczną inwestycje w zakresie potrzeb obronności państwa na podstawie ustawy z dnia *o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych oraz o zmianie innych ustaw.*
- 3) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.).

Dodano możliwość złożenia wniosku przez władającego terenem zamkniętym złożonego na podstawie ustawy z dnia2025 r. o ustanowienie takiego obszaru. Zatem jeżeli mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu poza terenem, o którym mowa powyżej, sejmik województwa tworzy w drodze uchwały obszar ograniczonego użytkowania na wniosek władającego terenem zamkniętym. Ustawa z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych oraz o zmianie innych ustaw. Przyjęto mechanizm, który umożliwi w skrajnych przypadkach, gdy nie mogą być dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu poza terenem zamkniętym ustalonym przez Ministra Obrony Narodowej (pomimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych), utworzenie na wniosek władającego terenem zamkniętym, przez sejmik województwa (w drodze odpowiedniej uchwały), obszaru ograniczonego użytkowania. Wprowadzenie niniejszej zmiany pozwoli zrealizować zaproponowane przez MON w ustawie z dnia ... o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji strategicznych oraz kluczowych inwestycji w zakresie potrzeb obronności państwa, ustanawiania stref ochronnych dla terenów zamkniętych oraz o zmianie innych ustaw rozwiązania mające na celu umożliwienie ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania wokół obiektów wojskowych, których dalsze funkcjonowanie nie jest możliwe bez ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania.

Ponadto dodano zapis mówiący o braku konieczności ujmowania przez zarządzających lotniskiem, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo, lotnicze do wyznaczania obszarów ograniczonego użytkowania, startów, lądowań i przelotów statków powietrznych wykorzystywanych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej oraz statków powietrznych sił zbrojnych innych państw realizujących operacje lotnicze w ramach zobowiązań sojuszniczych. Przedmiotowy zapis stanowi wypełnienie rekomendacji po posiedzeniu Senackiej Komisji Obrony.

- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz.

1530, z późn. zm.).

Wprowadzenie projektowanych zmian ma na celu:

- a) wyłączenie Ministra Obrony Narodowej z obowiązku publikacji w BIP planu działalności MON oraz sprawozdania z wykonania tego planu. Propozycja ma na celu zapewnienie ochrony informacji na temat rozwoju poszczególnych zdolności Sił Zbrojnych RP;
 - b) W zakresie części budżetowej „obrona narodowa” nie będzie wymagana zgoda Ministra Finansów na przeniesienie wydatków polegające na ich zmniejszeniu lub zwiększeniu o kwotę powyżej 100 tys. zł oraz zgoda Ministra Finansów na przeniesienie polegające na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków na inwestycje budowlane
- 5) ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320).

Projektowana zmiana ma na celu wyłączenie stosowania ww. ustawy do zakupów bezzałogowych statków powietrznych oraz środków zwalczania bezzałogowych statków powietrznych realizowanych przez Siły Zbrojne RP, które zostały przetestowane w Siłach Zbrojnych RP i otrzymały pozytywną rekomendację w wyniku tych testów. Zgodę na ich zakup musi wyrazić Minister Obrony Narodowej. Procedowany przepis zagwarantuje możliwość szybkiego zakupu przez Siły Zbrojne RP bezzałogowych statków powietrznych (dronów) oraz urządzeń służących do zwalczania takich statków;

- 6) ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, z późn. zm.).

Wprowadzenie zmian w tej ustawie ma na celu zwiększenie elastyczności wykorzystania budżetu i ograniczenie barier administracyjnych utrudniających wykorzystanie środków budżetowych w ramach roku budżetowego poprzez zwiększenie kompetencji dysponenta części 29 budżetu państwa - obrona narodowa. Propozycja ma na celu także zagwarantowanie w jak najszerszym stopniu możliwości bieżącej realizacji niezbędnych przedsięwzięć, które wymagają pilnego i natychmiastowego działania. Zmiany mają na celu umożliwienie przenoszenia wydatków zaplanowanych w części budżetu państwa „obrona narodowa” podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej (obecnie jest to decyzja Ministra Finansów, wydawana na wniosek Ministra Obrony Narodowej). Minister Finansów będzie informowany o takich przeniesieniach. Zmiana w art. 41 w ust. 4 w pkt 11 jest konsekwencją propozycji dodania ust. 3a w art. 41.

Ponadto wprowadzono przepis, zgodnie z którym za zgodą Ministra Obrony Narodowej jednostki organizacyjne będą mogły, wspólnie z wojskami obcymi, państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi, nabywać sprzęt wojskowy na rzecz Sił Zbrojnych oraz wojsk obcych, państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

Proponuje się, żeby ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden podmiot nie był zainteresowany pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt nie podlega ocenie przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, lecz w trybie § 42 ust. 1 Regulaminu. Uwagi koordynatora OSR podlegają uzgadnianiu w ramach procedury legislacyjnej.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.